

Bruksela, 24 listopada 2022 r.
(OR. en)

14862/22

LIMITE

JAI 1481
ENFOPOL 567
CRIMORG 161
IXIM 264
DATAPROTECT 319
CYBER 371
COPEN 393
FREMP 241
TELECOM 467
COMPET 910
MI 836
CONSOM 299
DIGIT 210
CODEC 1765

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitety Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr poprz. dok.:	14143/22
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 209 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy mające na celu zapobieganie niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych i jego zwalczanie – Sprawozdanie z postępu prac

I. WPROWADZENIE

- 11 maja 2022 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy mające na celu zapobieganie niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych i jego zwalczanie¹. Do wniosku dołączono ocenę skutków i komunikat².

¹ 9068/22.

² 9068/22 ADD 1, ADD 2 i ADD 3; 9071/22.

2. Wniosek, oparty na art. 114 TFUE, ma na celu skuteczne zwalczanie wykorzystywania usług online do celów niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych. Składa się z dwóch głównych modułów. Po pierwsze, odpowiedni dostawcy usług online, tacy jak dostawcy usług hostingu i usług łączności interpersonalnej byłiby zobowiązani do wykrywania, zgłaszania, usuwania lub blokowania znanych i nowych materiałów w internecie przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych oraz wykrywania i zgłaszania nagabywania dzieci w celach seksualnych (ang. *grooming*). Po drugie, ustanowiono by nową, zdecentralizowaną unijną agencję („Unijne Centrum”), by umożliwić wdrożenie proponowanego rozporządzenia, wraz z siecią krajowych organów koordynujących i właściwych organów. Jak uznano w uzasadnieniu wniosku, środki w nim zawarte wpłynęłyby na wykonywanie praw podstawowych użytkowników usług online.
3. W Parlamencie Europejskim komisją przedmiotowo właściwą do negocjacji w sprawie wniosku jest Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE). W październiku 2022 r. mianowała Javiera Zarzalejosa (EPP, ES) na sprawozdawcę. Jednocześnie koordynatorzy PE postanowili zwrócić się do Biura Analiz Parlamentu Europejskiego o przygotowanie oceny skutków obejmującej szeroki zakres kwestii związanych z prawami podstawowymi i kwestiami proporcjonalności. Komisja LIBE nie przyjęła dotychczas sprawozdania.
4. W lipcu 2022 r. Europejska Rada Ochrony Danych (EROD) i Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD) przyjęli wspólną opinię 4/2022. Przyznając, że niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych jest szczególnie poważnym i ohydny przestępstwem, a jego zwalczanie leży w interesie ogólnym uznawanym przez Unię, EROD i EIOD podkreślają jednocześnie, że wszelkie ograniczenia praw podstawowych muszą być zgodne z wymogami Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Uważają, że wniosek budzi poważne obawy co do proporcjonalności ingerencji w prawa podstawowe dotyczące prywatności i ochrony danych osobowych i co do ograniczania tych praw.
5. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w sprawie wniosku we wrześniu 2022 r. Komitet poparł zasadę wniosku i zwrócił się o poprawienie tekstu i uszczegółowienie go, tak by chronić tajemnicę korespondencji i poszanowanie prawa do prywatności.

II. PRACE W RADZIE

6. Na forum Rady analizę wniosku prowadzi Grupa Robocza ds. Egzekwowania Prawa (policja). Grupa omówiła wniosek na posiedzeniach w dniach 5 i 20 lipca, 6 i 22 września, 5 i 19 października oraz 3 i 24 listopada 2022 r. Podczas tych posiedzeń omówiono wniosek w całości. Prezydencja przedstawiła kilka zmian do tekstu rozdziałów I–III, które dotyczą następujących kwestii: przedmiot i zakres, definicje, obowiązki dostawców usług online oraz nadzór, egzekwowanie i współpraca.
7. Na nieformalnym posiedzeniu ministrów spraw wewnętrznych i na nieformalnym posiedzeniu COSI w lipcu 2022 r. w Pradze prezydencja uzyskała ogólne poparcie polityczne dla wniosku, w oczekiwaniu na techniczną analizę na szczeblu grupy roboczej. Prezydencja podkreśliła, że wniosek jest neutralny pod względem technologicznym i dostosowany do przyszłych wyzwań i że należy znaleźć równowagę między ochroną dzieci, z jednej strony, a ochroną prywatności i innymi prawami podstawowymi użytkowników usług online, z drugiej strony.
8. Prezydencja przedstawiła ważną zmianę koncepcyjną w odniesieniu do wydawania poszczególnych rodzajów nakazów – nakazów wykrywania i nakazów usunięcia i blokowania materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych. Wprowadzono również nowy rodzaj nakazu, dotyczący usunięcia z wyników wyszukiwania. Nakazy usunięcia, blokowania i usunięcia z wyników wyszukiwania byłyby nowymi nakazami wydawanymi przez właściwe organy państw członkowskich. Nakazy wykrywania byłyby jedynymi nakazami wydawanymi przez organ sądowy lub inny niezależny organ administracyjny państwa członkowskiego, ponieważ ten rodzaj nakazu jest najbardziej wrażliwy w odniesieniu do ingerencji w prawa podstawowe użytkowników stosownych usług online. Zgodnie z wnioskiem Komisji wszystkie kategorie nakazów byłyby wydawane przez organ sądowy lub inny niezależny organ administracyjny. W celu zapewnienia większej elastyczności uprawnienia te zostały powierzone właściwym organom w odniesieniu do nakazów usunięcia, zablokowania i usunięcia z wyników wyszukiwania. W oczekiwaniu na wycofanie zastrzeżeń weryfikacji wydaje się, że większość państw członkowskich mogłaby poprzeć tę zmianę, ponieważ umożliwiłaby im utrzymanie istniejących systemów i struktur w zakresie zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych.

9. Na wniosek prezydencji Komisja przygotowała dwa dokumenty, które pomogą wyjaśnić zagadnienia i kwestie poruszone przez państwa członkowskie. Jeden z nich³ zawiera schemat procesu wykrywania materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych oraz analizę porównawczą odpowiednich przepisów (wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie zapobiegania niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych i jego zwalczania, akt o usługach cyfrowych, przepisy dotyczące rozpowszechniania treści o charakterze terrorystycznym w internecie, RODO i rozporządzenie przejściowe). Drugi dokument⁴ przedstawia stosunki pomiędzy nowym Unijnym Centrum, organami koordynującymi i Europolem.
10. Prezydencja zorganizowała również dwa warsztaty z udziałem Komisji i ekspertów ze stolic, w oparciu o dokumenty do dyskusji i sformułowane przez państwa członkowskie pytania i prośby o wyjaśnienia. Pierwszy warsztat odbył się 29 września i był poświęcony technologiom używanym do wykrywania znanych i nowych materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych i nagabywania dzieci w celach seksualnych, a drugi, 16 listopada, dotyczył narzędzi weryfikowania wieku. Oba warsztaty stanowiły dla państw członkowskich sposobność do głębszego zastanowienia się nad tematami, o których mowa we wniosku, jednocześnie umożliwiając bezpośredni kontakt pomiędzy ekspertami ze stolic i ekspertami technicznymi. Warsztaty spotkały się z dużym uznaniem ze strony państw członkowskich i były chwalone za dostarczenie bardzo potrzebnych wyjaśnień co do sposobów praktycznego zastosowania niektórych przepisów i za potwierdzenie technologicznej wykonalności wniosku. Dzięki warsztatom wydaje się, że zwalczanie niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych online jest możliwe. Istnieją technologie pozwalające wykrywać tego typu znane i nieznane materiały. Nagabywanie w celach seksualnych to kwestia bardziej skomplikowana, ale istnieje wciąż rozwijająca się technologia. Istnieją również rozwiązania techniczne umożliwiające wykrywanie takich materiałów online w systemach szyfrowanych end-to-end, takie jak wykrywanie materiałów po stronie użytkownika przed faktycznym szyfrowaniem. Podczas drugiego warsztatu na temat narzędzi weryfikacji wieku pokazano różne techniki używane przez przedsiębiorstwa prywatne w celu określenia wieku użytkowników usług online, a także nowe technologie w trakcie opracowywania.

³ Dok. WK 10409/2022.

⁴ Dok. WK 13981/2022.